

**09135013 számú Sürgősségi szakápoló megnevezésű
szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó
programkövetelmény**

1. A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1 Megnevezése: Sürgősségi szakápoló
- 1.2 Ágazat megnevezése: Egészségügy ágazat
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0913 Ápolás és szülésznőképzés

2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés

- 2.1 Megnevezése: Sürgősségi szakápoló
- 2.2 Szintjének besorolása
 - 2.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 5
 - 2.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 5
 - 2.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 5

3. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése¹:

- 3.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.
- 3.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály:

- a mentésről szóló 5/2006. (II. 7.) EüM rendelet 1 sz. melléklete;
- az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló a 60/2003. (X. 20.) ESzCsM rendelet 3. számú melléklete.

4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

¹ A megfelelő elem kiválasztandó.

A sürgősségi szakápoló elsősorban a pre- és intrahospitális sürgősségi ellátás területein (mentőszolgálat, alapellátási ügyelet, sürgősségi osztály, rendezvények egészségügyi biztosítása) foglalkoztatott olyan professzionális szakember, aki önállóan és team tagjaként képes a sürgősségi ellátást igénylő betegek/sérültek elsődleges állapotfelmérésére, az ellátásuk sorrendiségének meghatározására, az azonnali beavatkozást igénylő kórállapotok ellátására, állapotuk követésére, a sürgősségi ellátás diagnosztikus és terápiás beavatkozásaiban való együttműködésre és a speciális sürgősségi szakápolásra. Betartja és betartatja a szakterületen jelentkező tűz-, munka-, balesetvédelmi-, egészségügyi, biztonsági előírásokat.

5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

5.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll:

5.1.1 Az oltalom típusának megjelölése: -

5.1.2 Nyilvántartó hatóság: -

5.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma: -

6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

6.1 Iskolai előképzettség²: érettségi végzettség

6.2 Szakmai előképzettség:

A 12/2020. (II. 7.) Kormányrendelettel kiadott Szakmajegyzékben szereplő:

5 0913 03 01 szakma azonosító számú Általános ápoló,

5 0913 03 04 szakma azonosító számú Csecsemő- és gyermekápoló,

5 0913 03 11 szakma azonosító számú Mentőápoló,

A 150/2012. Kormányrendelettel kiadott Országos Képzési Jegyzékben szereplő:

55 723 01 OKJ azonosító számú Ápoló,

55 723 02 OKJ azonosító számú Csecsemő és gyermekápoló,

55 723 11 OKJ azonosító számú Mentőápoló szakképesítés,

54 723 01 0010 54 01 OKJ azonosítószámú Ápoló,

54 723 01 0010 54 02 OKJ azonosítószámú Csecsemő- és gyermekápoló,

54 723 01 1000 00 00 OKJ azonosítószámú Ápoló,

54 723 02 1000 00 00 OKJ azonosítószámú Csecsemő- és gyermekápoló,

54 5012 01 OKJ azonosítószámú Ápoló,

² A megfelelő elem kiválasztandó.

54 5012 02 OKJ azonosítószámú Csecsemő- és gyermekápoló.

Felsőoktatásban megszerezhető szakképzettségek közül:

az ápolás és betegellátás alap- és/vagy mesterképzési szakon szerzett ápoló és mentőtiszti szakképzettség (orvos- és egészség tudomány képzési terület).

A fentiekben felsorolt egészségügyi képesítéseken túl szakmai előképzettségnek tekinthetők az az állam által elismert, korábbi jogszabályok alapján kiadott azonos megnevezésű szakképesítések, továbbá a nevesített szakképesítéseknek megfelelő munkakör betöltésére képesítő, korábbi jogszabály alapján kiadott egyéb képesítések.

6.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges

Az egészségügyi tevékenység végzéséhez szükséges egészségi alkalmasság vizsgálatáról és minősítéséről szóló 40/2004. (IV.26.) ESzCsM rendeletben foglaltak szerint az egészségügyi tevékenységre való alkalmasságot kizáró korlátozások figyelembevételével történik.

A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 4. §. (3) a pontjában meghatározott szakmai alkalmassági vizsgálat.

6.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: Sürgősségi ellátásban, ápoló munkakörben töltött 1 év igazolt, teljes állású munkaviszonyban töltött szakmai gyakorlat.

7. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

7.1 Minimális óraszám: 600 óra

7.2 Maximális óraszám: 660 óra

8. A szakmai követelmények leírása:

8.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Ssz.	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Eligazodik a sürgősségi ellátás rendszerében, annak jogi, etikai és minőségirányítási szabályozásában.	Ismeri a hazai betegellátás, sürgősségi ellátás rendszerét, és annak szabályozott működését, a sürgősségi ellátás jogi és etikai normatíváit és a minőségirányítási rendszer mutatóit.	Törekszik a sürgősségi ellátórendszer valamennyi szintjén annak szakszerű működtetésére. Elkötelezett a betegellátás jogi és etikai szabályainak betartására.	Felelősséget vállal betegellátói tevékenységének szakmai, jogi, etikai és minőségi szakszerűségéért.

Ssz.	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
			Nyitott a betegellátó rendszer és a betegellátás minőségi mutatóinak fenntartására, javítására.	
2.	Biztonságos munkakörnyezetet és ellátást biztosít valamennyi ellátási helyszínen és szituációban.	Ismeri a helyszín/ellátói környezet felméréseinek szabályait, veszélyeit, a szükséges biztonsági intézkedések, kimentések algoritmusait, a feladat és tevékenység rendszerét, eljárásrendjét a mindennapi és minősített (tömeges esemény/baleset, katasztrófa) helyzetekben is. Ismeri a munkahelyére vonatkozó Katasztrófatervet.	Törekszik a helyszín/ellátói munkakörnyezet gyors, szakszerű felmérésére. Következetes döntéseket és intézkedéseket hoz az ellátás biztonságának érdekében. Elkötelezettje a szakszerű kimentési technikák alkalmazásának.	Önálló döntéseket hoz a biztonságos helyszín/ellátói környezet megteremtése céljából, amelyeket önállóan/irányítással végez, vagy az ő irányításával végeznek el. Együttműködve, irányítással vesz részt a tömeges esemény/baleset, katasztrófa helyzet felszámolásában.
3.	Képes a fertőző, fertőzés gyanús betegek felismerésére, szakszerű, az országos és kórházhigiéniai érvényű járványhelyzetekre vonatkozó eljárásrendek alkalmazására. Szakszerűen szervezi, előkészíti és végzi ezen betegek transzportját.	Ismeri a fertőzésre utaló tüneteket, jeleket és az infekciókontroll feladat és tevékenység rendszerét és jelentési kötelezettségét.	Szem előtt tartja munkája során a fertőzés/infekció lehetőségét. Törekszik a fertőzés korai felismerésére és megelőzésre, elhárítására. Elkötelezettje a fertőzések megelőzésének és a fertőző beteg biztonságos ellátásának.	Felelős a fertőzések megelőzését és korai felismerését biztosító szemléletek és szabályok alkalmazásáért. Önálló döntéseket hoz a fertőzés gyanús/fertőző beteg mielőbbi izolálásáról. Felelősséget vállal a beteg/sérült, kollégái és saját biztonságáért.
4.	A különböző életkorú beteg/sérült állapotfelmérését követően az érvényes szakmai eljárásrendeknek megfelelően ellátást nyújt és intézkedik.	Ismeri a különböző életkorú betegek/ sérültek elsődleges ABCDE állapotfelmérésének algoritmusait, score rendszereit, valamint az azonnali beavatkozást igénylő állapotok korszerű ellátási algoritmusait.	Törekszik a szakszerű, gyors állapotfelmérésre, betegvizsgálatra. Következetesen dönt az azonnali beavatkozást igénylő állapotokról. Elkötelezett a hatáskörébe tartozó azonnali beavatkozások szakszerű megkezdésére, elvégzésére, kollégák bevonására	Felelős döntést hoz az indokolt, azonnali beavatkozások elvégzéséről és azok hatékonyságának ellenőrzéséről. Kompetencia határain túli beavatkozás esetén értesíti a megfelelő ellátó személyzetet.

Ssz.	Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Elvart viselkedés-módok, attitűdök	Önállóság és fele-lősség mértéke
			és az abban való együttműködésre.	
5.	Különböző életkorú A-B-C instabil beteg ellátását kezdi meg, részt vesz a team el-látásban.	Ismeri a különböző életkorú betegek, kü-lönböző szintű újra-élesztésének, légút-biztosításának, oxi-génterápiájának és a keringéstámogatásá-nak korszerű algorit-musait, az újraélesz-téshez szükséges eszközök, gyógyszer-ek, berendezések elérhetőségét, és azok alkalmazásának módját.	Törekszik a leghaté-konyabb újraélesztés végzésére, légútbiz-tosítási mód kivitele-zésére, a szervezet optimális oxigenizá-ciójának és keringés-ének fenntartására, javítására. Kész a biztonságos team munkára. Elfogadja a korszerű szakmai irányelve-ket, együttműködik az ellátó team tagja-ként.	Önállóan dönt és megkezdi az ellátást, elvégzi a szükséges egyszerű légútbizto-sítást, oxigénterá-piát, defibrillálást, feljogosítás alapján gyógyszer-folyadék-terápiát. Team munkában együttműködve dol-gozik. Vezetői irányítással ellátást koordinál.
6.	Különböző életkorú kritikus állapotú be-teg/sérült ellátását megkezdi és részt vesz a team ellátás-ban.	Ismeri a különböző életkorú kritikus ál-lapotú beteg ABCDE vizsgálat el-látási algoritmusait, eljárásrendjeit és sa-ját helyét, feladatát az ellátó teamben.	Kész a team munká-ban való részvételre. Törekszik az együtt-működésre. Elfogadja a korszerű szakmai irányelve-ket.	Felelősséget vállal saját döntéseiért és a team munkában rá szabott feladatokért. Útmutatás alapján elvégzi a rábízott fel-adatokat.
7.	Szakszerűen alkal-mazza a sérültellátás korszerű algoritmu-sait és mentéstechni-kai eszközeit a kü-lönböző életkorú sé-rültek esetében.	Ismeri a sérülések, súlyos sérültek ellá-tásának korszerű al-goritmusait, irányel-veit, a szükséges be-avatkozások gyakor-lati kivitelezésének módját a különböző életkorok vonatkozá-sában.	Törekszik a leghaté-konyabb és legkor-szerűbb vérzés-csilla-pítási és seb és sérü-lés ellátási irányel-vek alkalmazására. Elkötelezettje a kor-szerű sebelltató és rögzítő eszközök szakszerű alkalma-zásának. Szem előtt tartja a sérültellátás bizton-sági szabályait.	Kompetenciájának megfelelően önál-lóan dönt a vérzés-csillapítás, sebelltátás módszeréről és azok alkalmazásáról. Felelős a rögzítő esz-közök szakszerű al-kalmazásáért. Útmutatás alapján az ellátó team tagjaival együttműködik a sé-rültek, súlyos sérül-tek ellátásában, transzportjában.
8.	A különböző élet-korú beteg/sérült biztonságos mobili-zálását, transzportját és megfigyelését, észlelését végzi.	Ismeri a különböző életkorú beteg/sérült mobilizálásának, transzportjának fel-tételeit és állapotkö-vetésének szabályait, irányelveit, és doku-mentációs kötelmeit.	Törekszik a szak-szerű és biztonságos beteg/sérült mobili-zálásra és transz-portra. Elkötelezett a be-teg/sérült szakszerű állapotkövetésének, monitorozásának.	Kompetenciájának megfelelően bizton-sága szem előtt tartá-sával önállóan dönt és alkalmaz beteg-rögzítő eszközt és transzportot. Felelős a biztonságos és fo-lyamatos beteg/sé-rült állapotköveté-sért, a megfigyelést önállóan végzi.

Ssz.	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
9.	Szakszerűen alkalmazza a prehospitalis ellátásban rendszeresített diagnosztikai, terápiás és mentéstechnikai eszközöket a beteg életkorának és állapotának megfelelően.	Ismeri a rendszeresített diagnosztikai eszközök alkalmazásának indikációját, helyes kivitelezését, a terápiás és mentéstechnikai eszközök működésének és alkalmazásának elveit, szabályait.	Elkötelezettje a pontos diagnosztikának és ellátásnak. Törekszik az eszközök szabályos és biztonságos alkalmazására. Nyitott az új technikák és praktikumok alkalmazására.	A helyi eljárásrendek, protokollok alapján önállóan végez eszközös diagnosztikai vizsgálatokat. Dönt az elkészített diagnosztikai vizsgálat alapján a további beavatkozásokról. Felelős a mentéstechnikai eszközök pontos, szabályos használatáért.
10.	A logisztikai feladatokat szakszerűen tervezi meg és alkalmazza.	Ismeri a mentés és a betegszállítás, logisztika rendszerét, eszközparkját, azok alkalmazásának szabályait.	Törekszik a biztonságos betegszállításra. Szem előtt tartja a beteg/sérült ellátás, szállítás legoptimálisabb opcióit.	Önálló logisztikai tervezést és szervezést végez. Dönt a logisztikai tevékenység módjáról. Felelős a logisztikai feladat szakszerű elvégzéséért.
11.	Eligazodik az intézeti sürgősségi ellátás rendszerében és szabályozásában.	Ismeri az intézeti sürgősségi ellátás rendszerét, és annak szabályozott működését, az intézeti sürgősségi ellátás jogi és etikai normatíváit és a minőségirányítási rendszer mutatóit.	Törekszik a sürgősségi osztály szakszerű működtetésére. Elkötelezett a betegellátás jogi és etikai szabályainak betartására. Nyitott a sürgősségi osztály és a betegellátás minőségi mutatóinak javítására, fenntartására.	Felelősséget vállal betegellátói tevékenységének szakmai, jogi, etikai és minőségi szakszerűségéért.
12.	Elvégzi a beteg triázbesorolását, a rizikó stratifikálására check-listákat, score-okat használ.	Ismeri a triázs-rendszer filozófiáját, szakszerű működését, döntési algoritmusát és annak dokumentációs feladatait.	Elfogadja és követi a korszerű szakmai irányelveket, algoritmusokat. Törekszik a szakszerű és biztonságos triázs tevékenységre. Szem előtt tartja a betegellátás biztonsági szabályait.	Önállóan végzi a triázs tevékenységet. Döntést hoz a beteg triázs kategóriájáról, a szükséges azonnali beavatkozásokról. Felelős a triázs tevékenység és az azonnali beavatkozások szakszerűségéért, pontosságáért.
13.	Különböző életkorú betegek kiterjesztett eszközös betegvizsgálatát végzi, értékeli.	Ismeri az EKG, a speciális EKG, a spirometria készítményét, az eredmények értékelését.	Elkötelezett a vizsgálatok szakszerű kivitelezésére. Törekszik az eredmények pontos értékelésére. Kész az elrendelt vizsgálat elvégzésre.	A helyi eljárásrendek és protokollnak megfelelően EKG, speciális EKG, spirometria vizsgálatot indikál és önállóan végez.

Ssz.	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
			Belátja az eszközök, készülékek biztonságos működtetésének fontosságát.	Az elkészült eredmények alapján konzultációt követően dönt a szükséges további feladatokról, azonnali teendőkről. Felelős a vizsgálatok pontos kivitelezésért.
14.	Sürgősségi laboratóriumi diagnosztikai/POCT vizsgálatok preanalitikai tevékenységét végzi.	Ismeri a sürgősségi labordiagnosztikai/POCT vizsgálatok indikációit, preanalitikai specialitásait, az eredmények élet-tani értéktartományait.	Elkötelezett a szükséges vizsgálatok, mintavételek mielőbbi elvégzése iránt Törekszik a pontos preanalitikai tevékenység elvégzésére. Szem előtt tartja a mintavétellel kapcsolatos előírásokat, törekszik azok betartására. Belátja az eszközök, készülékek biztonságos működtetésének fontosságát.	A helyi eljárásrendnek és delegált hatáskörének megfelelően önállóan kórkép specifikusan indikál sürgősségi labordiagnosztikai/POCT vizsgálatot. Felelős a pontos preanalitikai tevékenység elvégzéséért. Döntést hoz a szükséges további feladatokról, azonnali beavatkozásokról az elkészült leletek alapján.
15.	Képző diagnosztikai vizsgálatokban közreműködik.	Ismeri és megérti a sürgősségi képzővizsgálatok indikációit, betegelőkészítési specialitásait és az elkészült leletek értelmezését.	Törekszik a diagnosztikai tevékenységhez előírt betegelőkészítés pontos és szakszerű elvégzésére.	Utasítás alapján elvégzi a beteg/sérült előkészítését a képzővizsgálathoz. Segédkezik a helyszíni képzővizsgálatoknál. Együttműködve a beteg transzportját szervezi a vizsgálathoz, részt vesz abban. Felelős és felügyeli a transzport és vizsgálat biztonságát.
16.	Invazív monitorozást végez. Artéria punkciót végez, artériás kanült bevezet, gondoz.	Ismeri és átlátja az invazív monitorozás elméleti alapjait, azok alkalmazásának indikációit és lehetséges szövődményeit. Ismeri a monitorozás dokumentációs és digitális rögzítési módját, azok szabályait.	Törekszik a szakszerű és pontos invazív monitorozás elvégzésére. Elkötelezettje a betegbiztonságnak. Belátja az eszközök, készülékek biztonságos működtetésének fontosságát.	Önállóan/utasítás alapján elvégzi az artéria radialis punkcióját, kanülálását. Együttműködik az invazív eszközök bevezetésénél. Utasításra a beteg invazív monitorozását végzi, az eredményeket értelmezi.

Ssz.	Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Önállóság és fele-lősség mértéke
				Felelős a pontos és szabályos beavatko-zás és mérés kivitele-zésért.
17.	Sürgősségi invazív beavatkozásokat vé-gez, asszisztál.	Ismeri és megérti a sürgősségi invazív beavatkozások lé-nyegét, azok ápolói feladatait.	Elfogadja és követi a korszerű szakmai irányelveket, algorit-musokat. Törekszik az invazív beavatkozások szak-szerű és pontos kivi-telezésére.	Hatáskörének meg-felelően elvégzi és együtt működik az invazív beavatkozá-sokban. Felelős a beavatko-zás/ asszisztálás, a betegkövetés szabá-lyos elvégzésért.
18.	Különböző életkorú kritikus állapotú be-teg emelt szintű ellá-tásában vesz részt.	Ismeri a különböző életkorú, kritikus ál-lapotú betegek emelt szintű ellátásának korszerű algoritmu-sait és saját feladat-rendszerét.	Törekszik feladatai-nak gyors, pontos el-végzésére. Kész a közös mun-kára. Nyitott az új eljárás-rendek, algoritmu-sok alkalmazására.	Együttműködik a kritikus állapotú be-tegek ellátásában. Felelős saját felada-tainak pontos és szakszerű kivitelezé-séért.
19.	Lélegeztetett beteg szakápolását végzi.	Ismeri és megérti a különböző életkorú betegek/ sérültek gépi lélegeztetésé-nek indikációit és el-méleti alapjait és an-nak korszerű ápolási tevékenységrendsze-rét.	Elfogadja és követi a korszerű szakmai irányelveket, algorit-musokat. Törekszik a szakápo-lási tevékenység pontos, szakszerű el-végzésére. Elkötelezettje a gépi lélegeztetett betegek biztonságos ápolásá-nak.	Felelős saját felada-tainak pontos és szakszerű kivitelezé-séért. Önállóan végzi a lé-legeztetett beteg megfigyelési, szak-ápolási feladatait.
20.	Különböző életkorú betegek/sérültek sür-gősségi szakápolását végzi.	Ismeri a sürgősségi szakápolási beavat-kozások algoritmu-sait, azok specialitá-sait és életkori sajá-tosságait.	Törekszik a szakápo-lási tevékenység pontos, szakszerű el-végzésére. Nyitott az új algorit-musok elvégzésére	Tervezi és végzi a szakápolási tevé-kenységét. Felelős saját felada-tainak pontos és szakszerű kivitelezé-séért, az ápolási fo-lyamat megvalósulá-sáért.
21.	Sürgősségi gyógy-szeres terápiát végez.	Ismeri és megéri a sürgősségi gyógy-szerelés, gyógy-szerbejuttatás elmé-leti alapjait, gyakor-lati kivitelezését.	Kész a gyógyszer-adagok pontos kiszá-mítására, adagolá-sára. Törekszik a pontos gyógyszerelés elvég-zésére a hatékonyság követésére.	Útmutatást követően elvégzi a gyógyszer-ek pontos adagolá-sát. Felelős saját gyógy-szerelési feladatai-nak pontos és szak-szerű kivitelezéséért.

Ssz.	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
			Vállalja az elrendelt gyógyszerelés bejuttatásának biztonságát.	
22.	Fájdalmat felmér, fájdalmat csillapít, megfigyel.	Ismeri és átlátja a fájdalom felmérésének, vizsgálatának algoritmusait, a sürgősségi fájdalomcsillapítás formáit. Ismeri a minor analgetikumok, NSAID-ok alkalmazásának indikációit/kontra indikációit és adagolását, lehetséges mellékhatásait. Ismeri a major analgetikumok lehetséges mellékhatásait, azok elhárításának módszereit.	Elfogadja és követi a korszerű szakmai irányelveket, algoritmusokat. Törekszik az egyénre szabott fájdalomcsillapítás szakszerű elvégzésére. Elkötelezettje a pontos és szakszerű fájdalomcsillapításnak.	Önálló fájdalomfelmérést követően felhatalmazásának megfelelően dönt a gyógyszeres fájdalomcsillapításról. Felelős, szakszerű fájdalomcsillapítást végez minor analgetikumok, NSAID-ok adagolásával. Ellenőrzi a terápia hatékonyságát. Felügyeli a major analgetikumok alkalmazását, dokumentálását, hatását, mellékhatás, szövődmény esetén haladéktalanul értesíti az ellátásért felelős személyt.
23.	Gyógyszeres lázcsillapítást alkalmaz.	Ismeri és megérti a lázcsillapítók alkalmazásának indikációit/kontra indikációit és adagolását, lehetséges mellékhatásait.	Elfogadja és követi a korszerű szakmai irányelveket, algoritmusokat. Törekszik az egyénre szabott lázcsillapítás szakszerű elvégzésére. Elkötelezettje a pontos és szakszerű lázcsillapításnak.	Önálló vizsgálat/felmérést követően felhatalmazásának megfelelően dönt a gyógyszeres lázcsillapításról. Felelős, szakszerű lázcsillapítást végez paracetamol, metamizol vagy ibuprofen adagolásával. Ellenőrzi a terápia hatékonyságát.
24.	Folyadékterápiát végez.	Ismeri és megérti a sürgősségi ellátás folyadékterápiájának elméleti alapjait, az egyes oldatok jellemzőit, alkalmazásuk indikációit/kontra indikációit, adagolását és lehetséges mellékhatásait, az adagolás szükséges eszközeit.	Elfogadja és követi a korszerű szakmai irányelveket, algoritmusokat. Törekszik az egyénre szabott folyadékterápia szakszerű elvégzésére. Elkötelezettje a pontos és szakszerű folyadékterápiának.	A terápiás eljárásrendeknek megfelelően önállóan megkezdheti a folyadékpótlást fiziológiás összetételű oldattal intravénás bevitellel. Ellenőrzi a folyadékterápia hatékonyságát. Felelős a szakszerű folyadékpótlás elvégzéséért.

Ssz.	Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Önállóság és fele-lősség mértéke
25.	Közreműködik sürgősségi transzfúziós terápiában.	Ismeri és átlátja a sürgősségi transzfúziós kezelések elméleti alapjait, azok alkalmazásának, dokumentálásának szabályait és ápolói feladatit.	Törekszik a transzfúziós terápia szakápolási tevékenységének pontos, szakszerű elvégzésére.	Együttműködve segít a terápia előkészítésében. Önállóan előkészíti a beteget a terápiához. Ellenőrzi és követi a beteg állapotát.
26.	Részt vesz a különböző életkorú belszervi betegek sürgősségi diagnosztikus, terápiás és szakápolási folyamatában.	Ismeri és megérti a sürgősségi ellátást igénylő belszervi kórállapotok elméleti alapjait, azok tünettanát, diagnosztikus, terápiás és szakápolási specialitásait.	Elfogadja és követi a korszerű szakmai irányelveket, algoritmusokat. Elkötelezettje a diagnosztikus, terápiás és szakápolási feladatok szakszerű és pontos elvégzésének.	Döntést hoz az életmentő azonnali beavatkozásokról. Együttműködik a diagnosztikus, terápiás beavatkozásoknál. Önállóan tervezi és végzi szakápolási tevékenységét. Felelős saját feladatainak pontos és szakszerű kivitelezéséért.
27.	Részt vesz a különböző életkorú sebészeti, traumatológiai betegek/sérültek sürgősségi diagnosztikus, terápiás és szakápolási folyamatában.	Ismeri és megérti a sürgősségi ellátást igénylő sebészeti, traumatológiai kórállapotok elméleti alapjait, azok tünettanát, diagnosztikus, terápiás és szakápolási specialitásait.	Elfogadja és követi a korszerű szakmai irányelveket, algoritmusokat. Elkötelezettje a diagnosztikus, terápiás és szakápolási feladatok szakszerű és pontos elvégzésének.	Döntést hoz az életveszélyeztető állapotok azonnali beavatkozásáról. Együttműködik a diagnosztikus, terápiás beavatkozásoknál. Útmutatást követően önállóan tervezi és végzi szakápolási tevékenységét. Felelős saját feladatainak pontos és szakszerű kivitelezéséért.
28.	Részt vesz szülészeti-nőgyógyászati páciensek sürgősségi diagnosztikus, terápiás és szakápolási folyamatában.	Ismeri és megérti a sürgősségi ellátást igénylő szülészeti-nőgyógyászati kórállapotok elméleti alapjait, azok tünettanát, diagnosztikus, terápiás és szakápolási specialitásait.	Elfogadja és követi a korszerű szakmai irányelveket, algoritmusokat. Elkötelezettje a diagnosztikus, terápiás és szakápolási feladatok szakszerű és pontos elvégzésének.	A csecsemő és vagy a szülő nő életét veszélyeztető állapotok esetén döntést hoz az azonnali beavatkozásokról. Együttműködik a diagnosztikus, terápiás beavatkozásoknál. Útmutatást követően önállóan tervezi és végzi szakápolási tevékenységét. Felelős saját feladatainak pontos és szakszerű kivitelezéséért.

Ssz.	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
29.	Részt vesz a csecsemők, kisgyermekek sürgősségi diagnosztikus, terápiás és szakápolási folyamatában.	Ismeri és megérti a leggyakoribb csecsemő és gyermekkori sürgősségi ellátást igénylő kórállapotok elméleti alapjait, azok tünettanát, diagnosztikus, terápiás és szakápolási specialitásait.	Elfogadja és követi a korszerű szakmai irányelveket, algoritmusokat. Elkötelezettje a diagnosztikus, terápiás és szakápolási feladatok szakszerű és pontos elvégzésének.	Döntést hoz életveszélyeztető állapotok esetén az azonnali beavatkozásokról. Együttműködik a diagnosztikus, terápiás beavatkozásoknál. Útmutatást követően önállóan tervezi és végzi szakápolási tevékenységét. Felelős saját feladatainak pontos és szakszerű kivitelezéséért.
30.	Részt vesz a különböző életkorú mérgezett betegek sürgősségi diagnosztikus, terápiás és szakápolási folyamatában.	Ismeri és megérti a különböző életkorú, sürgősségi ellátást igénylő toxicológiai kórállapotok elméleti alapjait, azok tünettanát, diagnosztikus, terápiás és szakápolási specialitásait.	Elfogadja és követi a korszerű szakmai irányelveket, algoritmusokat. Elkötelezettje a diagnosztikus, terápiás és szakápolási feladatok szakszerű és pontos elvégzésének.	A helyi eljárásrend és felhatalmazás alapján önállóan kezdi meg a mérgezett beteg tüneti/támogató ellátását, decontaminálását. Döntést hoz az életveszélyt elhárító azonnali beavatkozásokról. Az ellátó team tagjaként együttműködik a diagnosztikus, terápiás beavatkozásoknál. Együttműködve vesz részt a beteg toxicológiai szakellátásában.
31.	Perioperatív ellátást és ápolást végez.	Ismeri és átlátja a sürgősségi ellátás során sebészeti, alkalmazott aneszteziológiai beavatkozások formáinak lényegét, azok perioperatív ápolási feladatit.	Elfogadja és követi a korszerű szakmai irányelveket, algoritmusokat.	Önállóan előkészíti a beteget/sérültet a sürgősségi műtéti és aneszteziológiai beavatkozáshoz. Együttműködik a beavatkozás alatt. Ellenőrzi, követi a beteg/sérült állapotát.
32.	Betegellátói tevékenységét dokumentálja melyhez az előírt egészségügyi dokumentációt alkalmazza, papíralapú és	Ismeri a betegellátás/sürgősségi ellátás dokumentációs követelményeit, szabályait és azok jogi vonatkozásait.	Szem előtt tartja az előírt dokumentációs követelményeket, szabályokat. Törekszik a betegellátás maradéktalan, pontos dokumentálására.	Felelős a betegellátás teljeskörű dokumentálásáért az eljárásrendeknek megfelelően. Önállóan használja a digitális, infokommunikációs

Ssz.	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
	elektronikus formában.	Magabiztosan ismeri az ellátásban használatos informatikai eszközöket, dokumentációs felületeket.		eszközöket és dokumentációkat, az adatkezelési és adatvédelmi szabályokat betartva.
33.	Munkatársaival, az ellátásban résztvevőkkel, a beteggel és a hozzátartozókkal. A hozzátartozókkal, kongruensen és hitelesen kommunikál, szükség esetén problémamegoldó módszereket alkalmaz.	Ismeri a sürgősségi ellátás során fellépő kommunikációs anomáliákat, azok megelőzésének és megoldásának fogásait, szükség esetén a jelentési útvonalakat.	Törekszik a szakszerű betegátadásra-átvételt a kommunikációs sémák (IS-BAR) alkalmazásával. Elkötelezettje a humánus, szakszerű kommunikációnak. Beteget, hozzátartozót empátiával tájékoztat, instruál. Törekszik a konfliktusok, krízisek megelőzésére, szakszerű kezelésére, kommunikációjára.	Önálló betegátadás-átvételt végez a szakmai kommunikáció elemeinek alkalmazásával. Felelős a humánus, érthető kommunikációs technikák alkalmazásáért. Felelős magatartással konfliktust és krízist kezel.
34.	A sürgősségi ellátás területén tanulókat mentorál, gyakorlati oktatást végez.	Ismeri és alkalmazza a mentorálás és gyakorlatvezetés feladatrendszerét és annak praktikumait.	Elkötelezett a tanulóknak a készségeinek folyamatos fejlesztésére, a minőségi gyakorlatvezetésre és orientációra. Önképzéssel törekszik szakmai fejlődésére.	Felelősen vezet, felügyeli, ellenőrzi a tanuló gyakorlatát, szükség esetén a tanuló hibáit korrigálja. Felelősséget vállal a tanuló mentorálásáért.
35.	A munkája során keletkezett kommunális és veszélyes hulladékot kezel, tárolja.	Ismeri az ellátás során keletkezett hulladékok fajtáit, kezelési szabályait.	A hulladékok kezelése során fontosnak tartja a munkavédelmi és környezetvédelmi szempontok betartását a saját, a munkatársak és a betegek érdekében.	Önállóan kezeli a munkája során keletkező, különböző típusú hulladékokat.
36.	Szakmai tudását folyamatosan bővíti, szakmai konferenciákon, továbbképzéseken vesz részt.	Ismeri a szakterületével összefüggő információs és kommunikációs rendszereket. Ismeri a kötelező továbbképzési előírásait, követelményeit.	Nyitott szakterületének új eredményei, kutatásai, fejlesztései iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására. Törekszik az önképzésre.	Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója.

8.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem³

9. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

A sürgősségi ellátórendszer fokozott terhelése miatt egyre több, ez idáig orvosi kompetenciába tartozó diagnosztikai és terápiás tevékenység került átdelegálásra, ezzel is segítve az ellátás minőségi mutatóinak javulását. Napjaink sürgősségi szakápolója a sürgősségi ellátórendszer nélkülözhetetlen tagja, ezért szakmai fejlődésük és előmenetelük hazai viszonylatban is biztosított, akár tanfolyam jellegű képzések abszolválásával, akár a felsőoktatásban elérhető BSc vagy MSc/APN szintű képzésekkel.

10. A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

10.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés elvégzéséről (az előírt elméleti és gyakorlati követelmények teljesítéséről) a képzőintézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek: -

10.2 Írásbeli vizsga

10.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: A sürgősségi betegellátás és szakápolás elméleti alapjai

10.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A vizsgatevékenység a 8. Szakmai követelményeket tartalmazó táblázat tudáselemeinek mérésére és értékelésére irányul.

Az írásbeli vizsga során 60 kérdést tartalmazó feladatlapot (tesztet) kell megoldani, amely különböző típusú (feleletválasztásos, eldöntendő, egymáshoz rendelő, ok-okozati összefüggést mutató, igaz-hamis, számításos, esetbemutatás alapján feleletalkotó) feladatokat tartalmaz.

A feladatlapot az alábbi témakörök és súlyozási arányok figyelembevételével kell összeállítani:

- A sürgősségi betegellátás rendszere, alapelvei 15%
- A sürgősségi ellátás jogi specialitásai 10%
- Sürgősségi triage, propedeutika és diagnosztika 20%
- A gyermekek sürgősségi diagnosztikai specialitásai 15%
- Sürgősségi betegellátást igénylő állapotok klinikuma, szakápolástana 20%
- Alkalmazott gyógyszerteran, gyógyszerelés és folyadékterápia 20%

10.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 75 perc

³ A megfelelő válasz aláhúzendó.

10.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 30%

10.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az értékelés a javítási-értékelési útmutató alapján történik.

10.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

10.3 Projektfeladat

10.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: A sürgősségi betegellátás és szakápolás gyakorlata

10.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A projektfeladat két vizsgarészből áll:

1. vizsgarész: Sürgősségi szakápolói feladatok és beteg nélküli szimulációs feladatok elvégzése (80%)
2. vizsgarész: Az 1. vizsgarészhez kapcsolódó szakmai kérdések megválaszolása/szakmai beszélgetés (20%)

A vizsga helyszíne: munkahelyi, vagy szimulációs környezet

A feladatsor a szakmai követelményeket tartalmazó táblázat készségeinek, képességeinek mérésére és értékelésére irányul.

1. vizsgarész: Sürgősségi szakápolói feladatok és beteg nélküli szimulációs feladatok elvégzése (időtartama maximum 30 perc)

Valós munkahelyi környezetben (sürgősségi betegellátó osztályon) **zajló vizsga esetén** a sürgősségi ellátást igénylő beteg/sérült sürgősségi osztályos fogadása, átvétele, elsődleges állapotfelmérést követően a triage kategória meghatározása, dokumentáció vezetése, majd szimulációs környezetben a gyakorlati vizsgatevékenységhez kapcsolódó diagnosztikus, terápiás, illetve invazív tevékenységek bemutatása fantomok, mulázsok, vagy szimulációs eszközök használatával, szükség esetén imitátorok bevonásával.

VAGY

Szimulációs környezetben zajló vizsga esetén a vizsgaszervező intézmény által összeállított feladatsorból, esetismertetés alapján a sürgősségi ellátást igénylő beteg/sérült sürgősségi osztályos fogadása, átvétele, elsődleges állapotfelmérést követően a triage kategória meghatározása, dokumentáció vezetése és a kihúzott gyakorlati vizsgatevékenységhez kapcsolódó diagnosztikus, terápiás, illetve invazív tevékenységek bemutatása fantomok, mulázsok, vagy szimulációs eszközök használatával, szükség esetén imitátorok bevonásával.

2. vizsgarész: Strukturált referálás és betegátadás a vizsgabizottság számára, szakmai kérdések megválaszolása/szakmai beszélgetés (időtartama maximum 15 perc)

A vizsgázó az 1. vizsgarésszel kapcsolatosan a vizsgabizottság által megfogalmazott kérdésekre válaszol, a vizsgabizottság tagjaival szakmai megbeszélést folytat.

10.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 45 perc (felkészülési idő nincs).

10.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 70%

10.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A projektfeladat értékeléséhez a vizsgaszervezőnek részletes értékelő lapot kell összeállítania az alábbi szempontok figyelembevételével:

- Eszközismeret és használat, eszközök és munkaterület előkészítése 20%
- Kommunikáció pácienssel/hozzá tartozóval/munkatárssal 10%
- A feladat kivitelezésének, a beavatkozásnak, szakápolói feladatnak a pontossága 20%
- A munkavégzés ütemezése, határozottság 10%
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás 20%
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége 10%
- Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása 10%

A részletes értékelőlap tartalmazza a szakmai beszélgetés lehetséges kérdéseit és a kérdésekre adható %-os értékeket is. Amennyiben a projektfeladat végrehajtása során valamely előre megfogalmazott kérdésre a gyakorlatban jó választ adott a vizsgázó, akkor a kérdést nem kell feltenni, az adott %-os érték jóváírható.

10.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a vizsgatevékenységhez tartozó minden vizsgarész tekintetében külön-külön legalább az 51%-ot elérte.

Amennyiben a vizsgatevékenységhez bármely vizsgarész elégtelen, akkor a teljes vizsgatevékenységet meg kell ismételnie a vizsgázónak.

A képesítő vizsga értékelése a vizsgarészek súlyozott százalékos arányainak megfelelően történik.

A képesítő vizsga érdemjegye az elért %-os teljesítmények alapján:

81 - 100% jeles (5)

71 - 80% jó (4)

61 - 70% közepes (3)

51 - 60% elégséges (2)

0 - 50% elégtelen (1).

10.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

A projektfeladathoz kapcsolódóan a technikai feltételek biztosításáért felelős személy és munkahelyi gyakorlatvezető, vagy szakirányú végzettséggel rendelkező szakember, (be-

leegyező nyilatkozattal rendelkező) beteg/páciens/hozzátartozó vagy azt helyettesítő imitátorok. A szimulációs körülmények között végzett vizsga során a technikai feltételek biztosításáért felelős személy mellett a feladattól függően imitátor bevonása szükséges.

A vizsgabizottság tagja csak olyan személy lehet, aki megfelel a képesítő vizsgán megszerzhető szakképesítés oktatásához szükséges feltételeknek, és legalább 5 éves e területen szerzett szakmai tapasztalattal rendelkezik. A vizsgabizottság három tagból áll, amelynek az ellenőrzési feladatokat ellátó tagját az egészségügyért felelős miniszter delegálja. Az értékelési feladatokat és a mérési feladatokat ellátó tagokat az adott szakképesítés területén működő szakmai kamara jelöli ki.

10.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

- Betegvizsgáló ágy (pozícionálható)
- Sürgősségi kocsi/légúti kocsi
- Az elsődleges állapotfelmérés eszközei (pulzoximéter, vérnyomásmérő, fonendoszkóp, fülhőmérő, vércukorszintmérő, 12 elvezetéses EKG-készülék, mérőszalag)
- A reanimáció oktatásának eszközei:
 - BLS fantom (felnőtt és gyermek), gyakorló AED
 - Pharyngealis, laryngealis és endotrachealis légútbiztosításra, valamint lélegeztetésre alkalmas ALS fantom (felnőtt)
 - Pharyngealis, laryngealis és endotrachealis légútbiztosításra, valamint lélegeztetésre alkalmas ALS fantom (csecsemő)
 - Pharyngealis és szupraglottikus légútbiztosításra és lélegeztetésre alkalmas eszközök méreteenként
 - Az endotrachealis légútbiztosítás eszközei
 - Öntelődő lélegeztető ballon–maszk rezervoárral (felnőtt és csecsemő)
 - A légúti leszívás eszköze, leszívó katéterekkel
 - Idegentest-fogó
 - Reanimációs táska/kocsi ALS végzéséhez felszerelve
- Közepes tudású lélegeztetőgép (non–invazív, invazív lélegeztetésre alkalmas)/ transzportra is alkalmas
- Bronchofiberoscop
- Betegmegfigyelő monitor (EKG, RR, Tc, NIBP, SpO₂) capno /invazív, transzportra is alkalmas
- Manuális és invazív nyomásmérés eszközei (CVP, ABP)
- Defibrillátor bifázisos energiával működő – sincron üzemmóddal, transdermalis külső pacemaker opcióval
- Cavitalis ideiglenes pacemaker és külső telep
- Oxigénterápia eszközei (transzportra is alkalmas oxigénpalack tartóval, reduktorral, flowméter, oxigénszonda, oxigénmaszkok)
- Spirométer
- Az inhalációs terápia eszközei, nebulizátor
- A sebészi légútbiztosítás egyszer használatos eszközei gyakorló torzóval
- A mellkas drainage eszközei és mellkasi szívótartály gyakorló torzóval
- Perifériás vénabiztosítás eszközei (rövid-integrált-középhosszú kanülök) gyakorló torzóval
- A centrális vénabiztosítás és kanülgondozás eszközei gyakorló torzóval

- Az artéria radialis punkció és kanülálás eszközei gyakorló torzóval
- Intraossealis kanülálás eszközei gyakorló torzóval
- MAD-intranasalis gyógyszerelés eszközei
- Infúziós terápia eszközei
- Transzfúziós terápia eszközei
- Túlnyomásos mandzsetta
- Gyógyszer/folyadékadagoló pumpa (fecskendő és volumetrikus)
- Vér- és infúziómelegítő
- Hőmérséklet kontroll eszközei (hűtés, melegítés, monitor)
- Laboratóriumi vizsgálatokhoz szükséges mintavételi eszközök
- POCT sürgősségi diagnosztikai eszközei
- Punkciós eszközök (lumbal, has, mellkas, pericardium)
- Mini Doppler
- A sérülések rögzítésének eszközei (nyakrögzítők, gerinc/lapáthordágy, head-block, mendenceöv, húzósín)
- A sebellátás és vérzéscsillapítás egyszer használatos eszközei
- Tourniquet
- Súlyos sérült transzportjára alkalmas pozícionálható betegszállító kocsi
- Betegmobilizálás eszközei
- Szülésvezetésre alkalmas torzó és eszközök
- Újszülött ellátásának eszközei
- A mindennapi ápolás, gondozás, szakápolás eszközei a beteg szükségleteinek kielégítéséhez
- Az ápolói beavatkozások eszközei (hólyagkatéterezés, gyomorszonda-levezetés, beöntés, irrigálás, gyomormosás, gyógyszerelés, injekciózás)
- GIT vérzéscsillapításának eszközei (Sengstaken BM/ Minnesota/ Linton szonda)
- Kézmosás, kézfertőtlenítés eszközei és oldatai
- Védőeszközök (sapka, maszk, szemüveg, kesztyű, ujjvédő, köpeny)
- Fertőtlenítés eszközei és oldatai (bőr és nyálkahártya, kéz, felület, gép, eszköz, monitorkok)
- A veszélyes hulladékok tárolására alkalmas eszközök
- Kommunikációs rendszer (TETRA rendszer)
- A betegellátás során alkalmazott dokumentációk, informatikai programok
- Oktatástechnikai eszközök
- Mulázsok

10.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

10.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: A projektfeladat teljesítéséhez a 10.5 pont alatt felsorolt eszközök használhatók, valamint az eszközök, gépek használati leírata, utasításai a karbantartásról és a hibakódokról.

A GDPR-nak megfelelően előkészített betegdokumentáció, beleegyező nyilatkozatok.

10.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -

11. A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek

Elméleti és gyakorlati képzési idő aránya: 40% – 60%